

=====

Motto:
Kto czyta książki, żyje podwójnie.
Umberto Eco

Seria: Profesorki Super-Babki
Nr: 102
Podseria: książki dedykowane Bohaterkom
z różnych okazji¹

Anna Węgrzyniak

– ‘staroświecka’ polonistka

Omawiana/polecana książka

Zaczytani. Tom Jubileuszowy dla Profesor Anny Węgrzyniak.
Pod redakcją: Marka Bernackiego, Tomasza Bielaka, Ireneusza Gielaty
i Krystyny Koziółek, Wydawnictwo Naukowe Akademii Techniczno-Humanistycznej,
Bielsko-Biała, 2012.

Bohaterką kolejnego odcinka jest Pani Profesor Anna Węgrzyniak pracująca obecnie na tej samej Uczelni co autor większości esejów zamieszczonych w naszej serii. Ta szkoła wyższa to Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej. Polecana książka – to nowy rodzaj w naszej serii – zbiór

¹ Po przekroczeniu stu odcinków serii, rozpoczynamy nową podserię. Książki tego typu dedykowane są BOHATERKOM z różnych okazji urodzin, przejścia na emeryturę, kilkadziesiąt lat pracy itp. Takich książek będzie w tej podserii kilkadziesiąt. Dzieje się tak dzięki pięknej tradycji akademickiej, że oprócz kwiatów i mów okolicznościowych można zostawić trwałe ślad pewnej uroczystości jubileuszowej – tj. specjalne wydawnictwo.

artykułów, esejów dedykowanych naszej Bohaterce. Trzej pierwsi redaktorzy tomu pracują w Bielsku, a ostatnia w zespole edytorskim Pani Profesor reprezentuje Uniwersytet Śląski. Książka zaczyna się od wprowadzenia, które wspólnie podpisali wszyscy edytorzy. Piszą oni ogólnie o twórczości naukowej naszej Bohaterki, która po latach pracy w Katowicach, przeniosła się do Bielska, do nowopowstałej uczelni o unikalnej nazwie². Gdzie w 2001 powstał od zera Wydział Humanistyczno-Społeczny³.

W tym miejscu zamieszczam podwójny cytat – gdzie Bohaterka niniejszego odcinka powołuje się na wypowiedź naszej noblistki: <<Chciałabym żyć w XIX wieku, **jestem staroświecka**, nie lubię finansów, administracji, komputerów, komórek (których jednak używam), kocham stare książki, płyty i mojego starego psa. Swoje rozliczne upodobania streszczę parafrazując Szymborską: „*Wolę ludzi niż ludzkość, wolę pływać niż chodzić, wolę czerwień niż inne kolory, wolę kobiety niż mężczyzn, wolę Szymborską niż Miłosza, wolę dowcip niż powagę...*”>>

A zatem stąd zaczerpnięto jeden [wyras](#) to tytułu naszego eseju. Nie każdy chce powiedzieć o sobie staroświecki. Obecnie gdy - wydaje się - iż większość świata przechwala się „nowoczesnością” trudno jakoby zachwycać się czymś dawnym. A jednak ma to swój urok... Oprócz wielu innych aspektów eseista podkreśla iż zna Panią Profesor „z widzenia”, czyli ze spotkań w murach uczelni, a także z krótkich rozmów i przy okazji dziękuje serdecznie za pozytywne opinie o swojej recenzji pewnej sztuki teatralnej. A tym co warto podkreślić jest pewien sposób dystygowany ubierania się i bycia, który z daleka daje znać, że spotykamy Panią Profesor. Trudno znaleźć słowa o co tu chodzi – jest to coś także niematerialnego, nie do opisanego, pewna aura, pewne poczucie godności. Coś absolutnie przeciwnego niektórym celebrytkom-profesorkom pokazywanym ostatnio w mediach głównego ścieku.

Pani Profesor ukończyła Uniwersytet Śląski, pisząc pracę magisterską pt. *Napój cienisty* – w której analizowała utwory Bolesława Leśmiana⁴. Promotorem pracy

² Jest w Polsce Uniwersytet Techniczno-Humanistyczny w Radomiu.

³ <http://www.whs.ath.bielsko.pl/>; strona wydziału.

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Boles%C5%82aw_Le%C5%9Bmian; w Wikipedii o Leśmianie.

=====
był wybitny profesor **Ireneusz Opacki**⁵. Pani Profesor - po ukończeniu filologii polskiej - przez 30 lat pracowała w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (Zakład Teorii Literatury). Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej powstała z przekształcenia filii Politechniki Łódzkiej w niezależny nowy podmiot – poprzez odpowiednią ustawę Sejmu RP. Nowa państwowa Uczelnia zaczęła działać w 2001 roku, a rok później nasza Bohaterka podjęła pracę w tej jednostce - współorganizując Wydział Społeczno-Humanistyczny i Katedrę Polonistyki. „Nie było łatwo, ale nie żałuję” – tak mówi o swojej decyzji. Eseista przybył do Bielska w 1991 i też nie żałuje. Miasto ma coś w sobie, (od lat 70-tych poprzedniego wieku) przyciągnęło 100 000 nowych mieszkańców z całej Polski i wielu stron świata. Ruszają się odważni, zatem mamy tu mieszkankę ludzi z charakterem...

Obecnie Pani Profesor kieruję Katedrą Literatury i Kultury Polskiej. Eseista stara się uczestniczyć (gdy nie było wirusa) w wielu akcjach, wydarzeniach, imprezach, a nawet konferencjach pod egidą Wydziału Humanistyczno-Społecznego. To grono ludzi pełnych pomysłów, działających sprawnie – myślę, że mają wspaniałe osiągnięcia⁶ i to także zasługa naszej Bohaterki.

Pani Profesor Anna Węgrzyniak napisała **5 książek**, kilkadziesiąt artykułów naukowych i wielu recenzji, była redaktorką kilku prac zbiorowych, <<promotorką dwóch doktorów, 500 magistrów i licencjatów, jurorką olimpiady polonistycznej, aktywną popularyzatorką „sztuki czytania” – otwartej na różne konteksty (sztuka, filozofia, literatura)>>. Spis wybranych Jej publikacji zamieszczono w omawianej książce na stronach 8 -15. Książkę wydano w roku 2012, czyli już 9 lat temu (!), i na tym roku kończą się zestawione dzieła. Na przedniej okładce książki jest zdjęcie zaczytanych młodych ludzi (dwie dziewczyny), okładki są miękkie. Na tylnej stronie okładki mam zdjęcie Pani Profesor oraz kilka uwag o książce oraz o samej Bohaterce, które napisał Pan Profesor Tomasz Stępień z ATH. Książka liczy 330 stron. Nie ma ilustracji. Papier

⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Ireneusz_Opacki; o Ireneuszu Opackim w Wikipedii m.in. był członkiem Towarzystwa im. Zofii Kossak (od 1984, natomiast w latach 1984-1993 Prezes Zarządu tego towarzystwa).

⁶ <http://polka.ath.bielsko.pl/wydzial-humanistyczno-spoeczny-ath-uzyskal-prawa-doktoryzowania/>; informacja o prawach doktoryzowania dla WH-S.

=====
jest wyraźnie biały, czcionka wyraźna (pewnie 'Arial'). Książka dzieli się na trzy części.

W naszych esejach nie streszczamy książek, niemniej warto wspomnieć o kilku zamieszczonych artykułach. Wracając do twórczości naszej Bohaterki, to po tytułach zorientujemy się iż pisała o: poezji Bolesława Leśmiana, Wisławy Szymborskiej (odc. nr 97 naszej serii), Juliana Tuwima, Stanisława Balińskiego⁷, Antoniego Słonimskiego, Jarosława Iwaszkiewicza⁸, Zbigniewa Herberta i wielu innych.

Jarosław Iwaszkiewicz był ulubionym twórcą polonistki eseisty w liceum. Jako lekturę do wyboru czytaliśmy „Czerwone tarcze” – dziś utwór zupełnie zapomniany...

Inny aspekt twórczości naszej Bohaterki to prace ogólne z zakresu teorii literatury, o słowie⁹, tradycji, wartościach, piosenkach legionowych. Każdy może dziś wyklikać w bazach.

Wśród autorów esejów zamieszczonych w polecanej książce mamy – podaję tylko przykładowo:

- prof. Ryszard Barcik (jeden z rektorów ATH); o studiowaniu;
- ks. prof. Tadeusz Borutka¹⁰ – o świętach;
- dr Jan Rodak – o reformacji;
- dr Tomasz Markiewka – utwory Carla Gustawa Junga;

⁷ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Bali%C5%84ski_\(poeta\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Bali%C5%84ski_(poeta)); w Wikipedii o poecie – członku przedwojennej grupy SKAMADER. Zapomniana postać, a warta przypomnienia!!!
M.in. dyplomata, członek władz Państwa Polskiego w Londynie w czasie II wojny światowej.

⁸ https://pl.wikipedia.org/wiki/Jaros%C5%82aw_Iwaszkiewicz; o pisarzu i poecie – w Wikipedii. Obecnie zapomniany.
m.in. libretto do Króla Rogera – opery Karola Szymanowskiego, na podstawie książki „Panny z Wilka” Andrzej Wajda nakręcił wybitny film itd. itd. Warty przypomnienia.

⁹ Dziś język polski jest poniewierany przez dzicz – wędrującą w mediach ściekowych. Szacunek dla słowa i mowy polskiej – taka podstawowa sprawa – warto jej uczyć i wręcz wzniecać miłość do polskich zwykłych słów.

¹⁰ https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Borutka; o księdzu profesorze.

=====

- prof. ATH Marek Bernacki – o krytyce literackiej prof. Anny Węgrzyniak;
- prof. Tadeusz Sławek (UŚ) – o cierpieniu i literaturze;
- prof. Kalina Bahneva (Uniwersytet Sofijski, Bułgaria) – o „Weselu” Wyspiańskiego!!!;
- prof. Zdzisława Mokranowska (Uni. [Jana Kochanowskiego](#) w Kielcach¹¹) - omówienie powieści historycznej „Czerwone tarcze¹²”
- i wielu innych z różnych uczelni, w tym głównie z ATH oraz UŚ.

Takie książki – jak tu omawiana – stanowią piękną i szlachetną formę wyrażenia uznania dla postaci, którym są dedykowane. Zawsze świadczą o znaczeniu naukowym i osobistym uhonorowanego naukowca. Tak też jest w przypadku tj. Profesor Anny Węgrzyniak. Zatem warto sięgnąć po omawianą książkę.

¹¹ <https://www.ujk.edu.pl/>; o Uniwersytecie w Kielcach.

¹² https://pl.wikipedia.org/wiki/Czerwone_tarcze; w Wikipedii o powieści.

Literatura (przykładowe publikacje)

1. Anna WĘGRZYNIAK: *Nie ma rozpusty większej niż myślenie: o poezji Wisławy Szymborskiej*. Tow. Zachęty Kultury, Warszawa, 1997.
2. Anna WĘGRZYNIAK: *Ćwiczenie ekologicznej wyobraźni. O poezji Julii Fiedorczuk*, Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, 2018.
3. Anna WĘGRZYNIAK: *Wiersz z głuchym końcem. O rytmie i śmierci w poezji Tuwima*, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice, 2007.
4. Anna WĘGRZYNIAK: *Wilno* w twórczości Romualda Mieczkowskiego. *Śląskie Studia Polonistyczne*, 2017, 2 (10): 155-172.
5. Anna WĘGRZYNIAK: *Żywieckie" Gronie"*. *Świat i Słowo: filologia, nauki społeczne, filozofia, teologia*, 2008, 1 (10): 223-238.
6. Anna WĘGRZYNIAK; Tadeusz BORUTKA: *Jak żyć we współczesnym świecie, czyli Kościół wobec nowoczesności*. *Świat i Słowo: filologia, nauki społeczne, filozofia, teologia*, 2005, 1 (4): 269-274.
7. Anna WĘGRZYNIAK: *Myślenie religijne wobec wyzwań współczesności*. *Świat i Słowo*, 2014, 2.12: 9-16.
8. Anna WĘGRZYNIAK; Michał KOPCZYK: *Nieodzowność sztuki*. *Świat i Słowo*, 2015, *Świat i Słowo* 2015, nr 1 (24): 5-8.
9. Anna WĘGRZYNIAK; Tomasz STĘPIEŃ: *Co łączy Juliusza Słowackiego z Tarasem Szewczenką? Кийські полоністичні студії*, 2015, 26: 68-84.
//po polsku, w czasopiśmie z Ukrainy
10. WĘGRZYNIAK, Anna, et al. *Ехото на легионерската песен в творчеството на Тувим (прев. Олга Генчева)*. *Литературата*, 2012, 12: 153-183.
//po bułgarsku
11. WĘGRZYNIAK, Anna, et al. *Tuwim: Years After*. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica*, 2016, 36.6: 7-23.
//po angielsku

=====

LINKI

- A. <https://polka.ath.bielsko.pl/prof-dr-hab-anna-wegrzyniak-kierownik-katedry/>; informacja na stronie Uczelni.
- B. https://pl.wikipedia.org/wiki/Anna_W%C4%99grzyniak; w Wikipedii.
- C. Agnieszka Nęcka, *Węgrzyniak Anna*, w: *Pisarze i badacze literatury w Zagłębiu Dąbrowskim. Słownik biobibliograficzny*, tom 3 (pod redakcją Pawła Majerskiego), Sosnowiec 2006, s. 212–214
- D. *Z albumu profesor Anny Węgrzyniak*, Akademia¹³. Pismo Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, nr 24, październik 2010, s. 28-32.

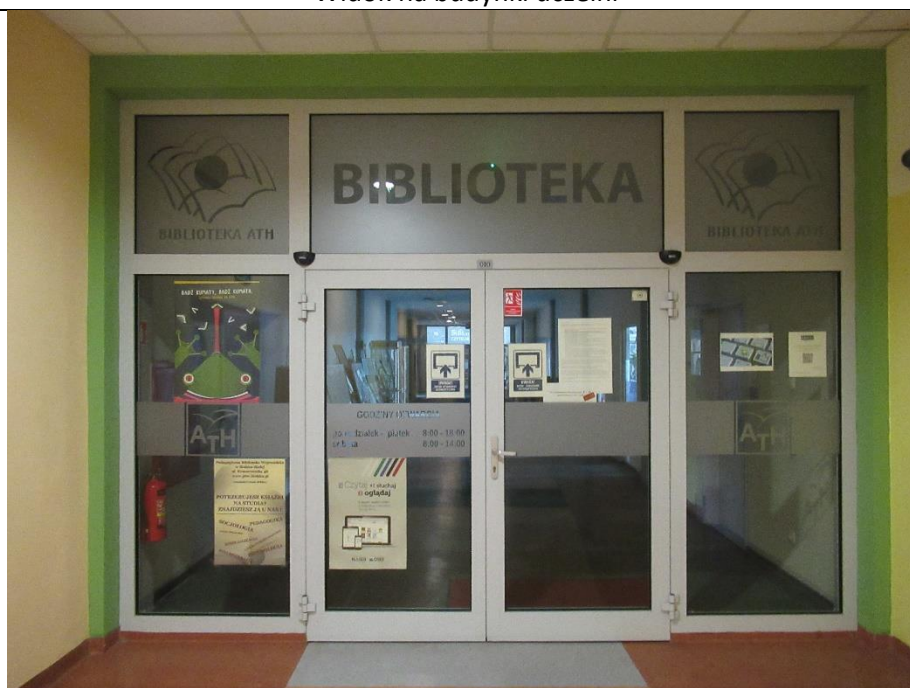
¹³ Pismo społeczności akademickiej ATH, wydawane od początku istnienia uczelni w Bielsku-Białej.

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej

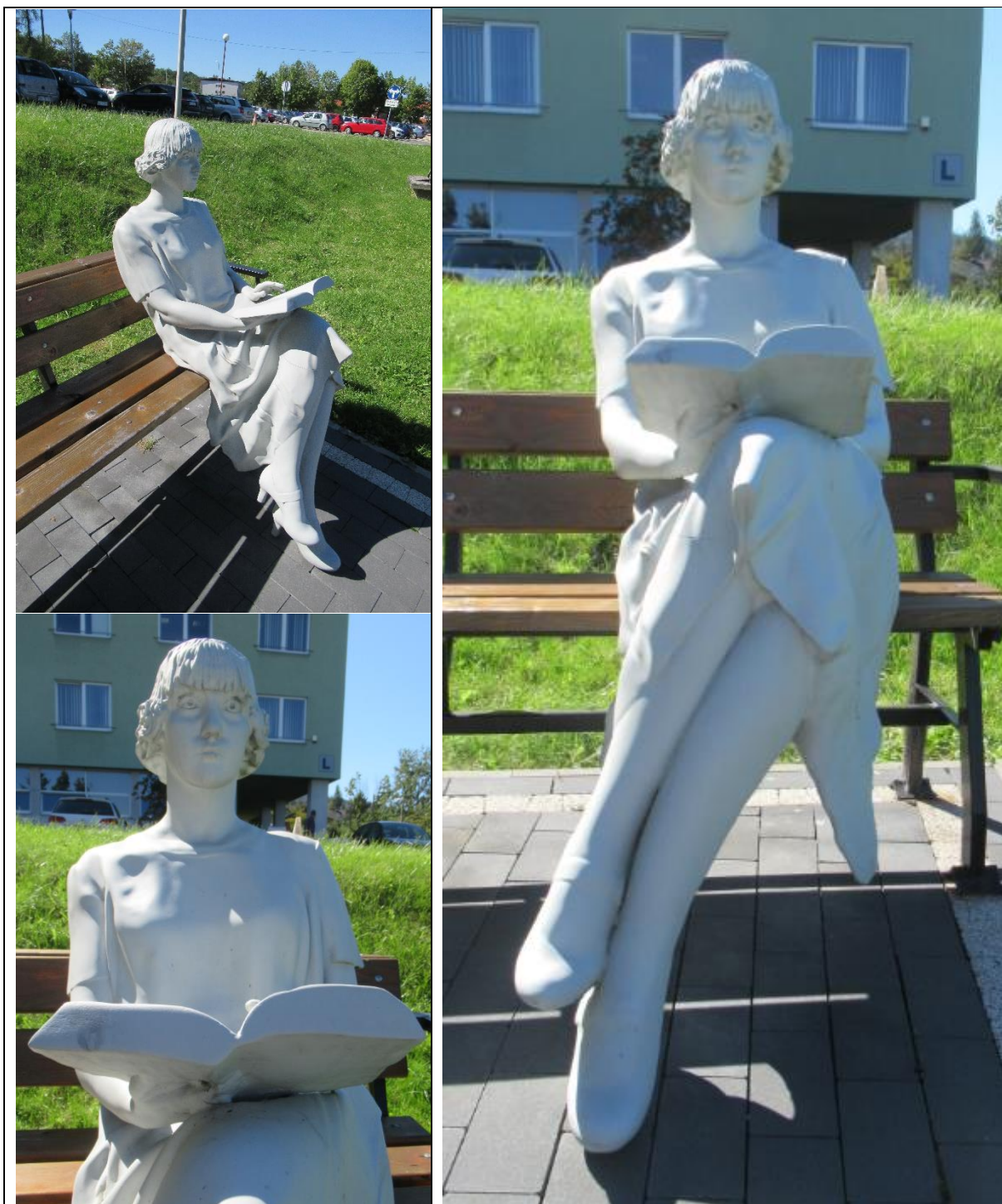
Widok na budynki uczelni

Wejście do biblioteki

Pomnik Kazimiery Alberti na placu na kampusie ATH

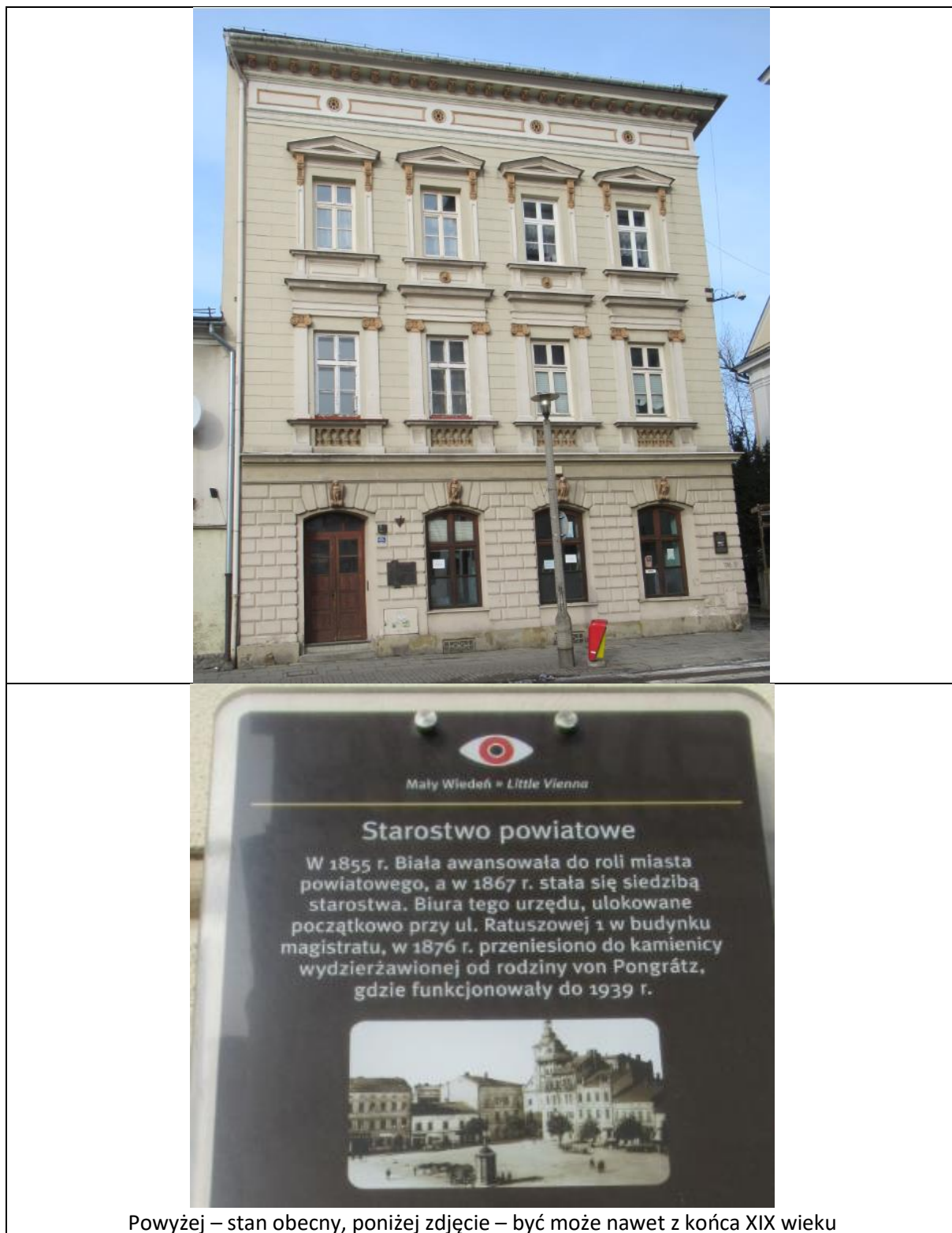
Pomnik Kazimiery Alberti na placu na kampusie ATH

Bielsko-Biała

Budynek secesyjny – świeżo odnowiony
Tuż obok mieszkała Kazimiera Alberti¹⁴ - przedwojenna osobowość miasta

¹⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimiera_Alberti; w Wikipedii – o wybitnej postaci, pisarce oraz poetce.

Tablica pamiątkowa poświęcona małżeństwu Albertich

Sala koncertowa CAVATINA /w budowie/ - pomieści na widowni kilkaset osób

Pomniki postaci z bajek – kreskówek;
staroświeckie bajki dla dzieci, zawsze można do nich wracać!!!

=====

Pomnik bohatera kreskówek produkowanych kiedyś w wytwórni filmów rysunkowych

Eseista czytał swojej córce książki o Smoku Wawelskim ...

Zdjęcia wykonał Stan Zawiślak.